

Právní rádce

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER MĚSÍČNÍKU PRÁVNÍ RÁDCE
VYDÁVÁ ECONOMIA, A.S., V EXKLUZIVNÍ SPOLUPRÁCI S ATLAS consulting spol. s r.o.

13. 6. 2013
číslo 12/13

Institut nepřiměřené obrany opět pod palbou kritiky

V poslední době veřejnými sdělovacími prostředky proběhla zpráva, že Krajský soud v Ostravě vydal (v době psaní tohoto článku) nepravomocný rozsudek, ve kterém odsoudil k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce deseti let muže, jenž střelil kuší do hlavy potencionálního zloděje. Tento čin byl kvalifikován jako ublížení na zdraví s následkem smrti.

V této kauze se soud vyjadřoval i k institutu nutné obrany, kterou se obviněný hájil. Nutná obrana je jedna z okolností vylučující protiprávnost. Vyloučení protiprávnosti má za následek to, že čin, který by byl jinak trestným činem, ale je učiněn v nutné obraně, není trestným činem. Z podstaty věci vyplývá, že k odvrácení útoku, který proti obránci směřuje, je zapotřebí obrana stejná nebo i větší intenzity, než je samotný útok. Zákon ovšem k tomuto ustanovení stanovuje mantinely tím, že dále uvádí, že obrana nesmí být zjevně nepřiměřená způsobu útoku. Pokud obrana je nepřiměřená, nevylučuje se protiprávnost činu a jedná se již o trestný čin.

Stanovit hranici, kdy se ještě jedná o nutnou obranu a kdy už je obrana zjevně nepřiměřená předmětu útoku, je velice složité a nedá se jednoznačně vymezit. Obecně se má za to, že mezi útokem a obranou nesmí být hrubý nepoměr. Obvykle se přihlíží k následku, který může útok způsobit. Např. pokud hrozí obránci těžké ublížení na zdraví (útočník útočí nožem), není použití střelné zbraně nepřiměřená obrana. Nejvyšší soud dokonce i řešil případ, kdy útočník házel po obránci kameny a ten použil střelné zbraně a útočníkovi tímto způsobem smrt (sp. zn. 3 Tdo 840/2006 – zdroj právní informačního systému Codexis). Ani toto nebylo kvalifikováno jako nepřiměřená obrana, protože Nejvyšší

soud dovodil, že kameny, které útočník házel na obránce, byly takové velikosti, že mohly při zásahu způsobit obránci těžkou újmu na zdraví nebo i smrt. Jinak řečeno, útok byl takové intenzity, že obrana, byť i střelnou zbraní, nebyla zjevně nepřiměřená k povaze útoku.

Nicméně, ve výše zmiňovaném případě útok vůbec nesměřoval proti životu a zdraví obránce, ale proti jeho majetku. Systematika zvláštní

části trestního zákona je rozvržena podle zájmů, které trestní zákon chrání. To, že trestné činy proti životu a zdraví upravuje I. hlava trestního zákona, není náhodou. Život a zdraví trestní zákon bere jako nejdůležitější společenskou hodnotu, jak je vymezeno v čl. 6 Listiny základních práv a svobod. Ochrana života a zdraví je obecně nadřazena ochraně majetku. Pokud tedy útočník ohrožuje svým jednáním „pouze“ majetek obránce a nikoliv jeho život, či zdraví, jedná se nepochybně o obranu zjevně nepřiměřenou

intenzitě útoku, pokud bude obrana obránce ohrožovat útočníka na životě, jako tomu bylo ve zmiňovaném případě.

Je bohužel pravdou, že v případech tohoto typu nemá obránce moc možností, jak útok odvrátit a těžko se dá určit ideální řešení. Každopádně pokud by se ale nadřadila ochrana majetku nad ochranu lidského života a zdraví, troufnu si tvrdit, že následky by byly přímo katastrofální. Jedna z těchto hodnot bude vždy v nevýhodě na úkor té druhé, která je nadřazená a dle mého názoru je jenom dobře, že ochrana lidského života a zdraví je nadřazena ochraně majetku.

Mgr. Jakub Kolomičenko
právník Atlas consulting

Zákon o opatřeních ke zvýšení transparentnosti a.s.

Dne 31. 5. 2013 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 134/2013 Sb. zákon o některých opatřeních ke zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů.

Nový zákon upravuje změnu listinných akcií na majitele, které nejsou imobilizovány, na listinné akcie na jméno, s tím související povinnosti akciových společností a některá další práva a povinnosti dalších osob.

Zákonodárce právě přijatou právní úpravou reaguje dle důvodové zprávy na situaci, kdy se již delší dobu objevují pochybnosti o tom, zda je možné ponechat listinné akcie na majitele bez další regulace a připustit absolutní anonymitu akcionářských struktur. Existenci anonymního vlastnictví akciových společností má za spatou s rizikem netransparentního a korupčního prostředí. Dle důvodové zprávy má být zamezeno tomu, aby netransparentní prostředí akciových společností mohlo vést k vyššímu riziku, že prostřednictvím takových

(Pokračování na stránce 2)

V květnovém čísle Právnického rádce, které vychází 30. 5., mimo jiné najdete:

- TÉMA: ZOK: NOVÁ ODPOVĚDNOST ČLENŮ STATUTÁRNÍCH ORGÁNŮ?
- KDY LZE VYMÁHAT POHLEDÁVKU PO JEDNATELI SPOLEČNOSTI?
- PŘI FÚZI JSOU ZAMĚSTNANCI VŽDY „AŽ“ NA PRVNÍM MÍSTĚ
- KDY MŮŽE UPISOVÁNÍ A NABÝVÁNÍ VLASTNÍCH AKCIÍ PODLE ZOK PŮSOBIT PROBLÉMY?
- ROZHOVORY: PODNIKOVÝ PRÁVNÍK 2013

Ukázkové číslo ZDARMA
a objednávka předplatného
na telefonním čísle 800 110 022
nebo na adrese www.PravniRadce.cz

Zákon o státních úřednících v prvním čtení

První čtení návrhu zákona o státních úřednících, který schválila vláda, by mělo v Poslanecké sněmovně proběhnout již zhruba za 14 dní. Další pak po prázdninách. Řekla to místopředsdkyně vlády Karolína Peake. Vláda návrh zákona projednávala již před zhruba dvěma týdny, Ministerstvo vnitra však mělo některé pasáže ještě přepracovat. Podle Karolíny Peake tak například došlo k jasnějšímu vymezení politických a úřednických funkcí. Změny by se měly dotknout i zavedení státního tajemníka na 26 ústředních státních úřadech, jmenovaného na pět let. Jmenování i jeho odvolání by probíhalo podle Karolíny Peake na návrh ministra premiérem. Tajemník se podle ní bude starat například o personální záležitosti a hodnocení úředníků. Právě nedostatečné vymezení interakce politických nominantů a úředníků bylo jedním z bodů kritiky, které

(Pokračování na stránce 2)

(Pokračování ze stránky 1)

akciových společností bude docházet k legalizaci výnosů z trestné činnosti, a aby listinné akcie na majitele mohly být prostředkem, který umožňuje snadné, nízkonákladové a v podstatě neodhalitelné provádění korupčních jednání.

Za základní přínos zákonodárce považuje větší transparentnost v obchodních vztazích, když cílem dané úpravy je též snížit korupční prostředí v oblasti veřejných zakázek a v jiných oblastech, kde se soukromé subjekty ucházejí o veřejné prostředky. To má přinést příliv investorů na český trh, neboť zprůhlednění vlastnických struktur akciových společností může mít pozitivní efekt na podnikatelské prostředí vůbec a může zajistit vyšší důvěru zahraničních investorů. Vnímání České republiky v zahraničí se má tímto krokem také zlepšit, kdy lze především očekávat pozitivní ohlas od mezinárodních organizací, které se zabývají bojem s korupcí a bojem proti praní špinavých peněz.

Zákonem je rovněž novelizován obchodní zákoník, zákon o cenných papírech a zákon o podnikání na kapitálovém trhu. **Zákon nabývá účinnosti dnem 30. 6. 2013.** Více na internetové adrese <http://www.codexisuno.cz/0zT>

Vyhláška pro vypracování návrhu státního rozpočtu

Dne 31. 5. 2013 byla ve Sbírce zákonů zveřejněna pod č. 133/2013 Sb. vyhláška o stanovení rozsahu a struktury údajů pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu a návrhu střednědobého výhledu státního rozpočtu a lhůtách pro jejich předkládání.

Vyhláška vydaná Ministerstvem financí podle § 4 odst. 4 a § 8 odst. 2 rozpočtových pravidel nově upravuje rozsah a strukturu údajů pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu a pro vypracování střednědobého výhledu státního rozpočtu a lhůt jejich předkládání. Nahrazuje dosavadní právní úpravu prezentovanou vyhláškou č. 165/2008 Sb., kterou se stanoví rozsah a struktura údajů pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu a termíny jejich předkládání a vyhláškou č. 415/2008 Sb., kterou se stanoví rozsah a struktura podkladů pro vypracování střednědobého výhledu státního rozpočtu, které se s účinností nové vyhlášky zrušují. Cílem nové úpravy je dle ministerstva přizpůsobit se aktuálním potřebám pro sestavení státního rozpočtu na příslušný rok a střednědobého výhledu, kterým již dosavadní vyhlášky nevyhovovaly. **Vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 6. 2013.** Více na <http://www.codexisuno.cz/0zS>

Prezident podepsal 14 zákonů

Dne 31. 5. 2013 podepsal prezident republiky čtrnáct aktuálně schválených zákonů. Těmito zákony bude novelizován například zákon o střelných zbraních, zákon o nakládání s těžebním odpadem, zákon o odpadech, zákon o soudních poplatcích, zákon o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství, zákon o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, zákon o nouzových zásobách ropy, zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a zákon o Hasičském záchranném sboru České republiky, zákon o cestovních dokladech, zákon o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, autorský zákon nebo zákoník práce. Podepsán byl také zákon o mezinárodní spolupráci při správě daní a zákon o Květnovém povstání českého lidu. Publikaci zákonů ve Sbírce zákonů lze očekávat v brzké době.

Zdroj: CODEXIS®

Povinnost obchodních řetězců neprodávat nepoživatelné potraviny

Dne 28. 3. 2013 zamítnul Nejvyšší správní soud rozsudkem č. j. 4 Ads 123/2012-31 kasační stížnost obchodního řetězce (Kaufland) proti pokutě uložené Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí za to, že uváděl do oběhu potraviny nevyhovující lidské spotřebě. Řetězec se bránil mj. tím, že potraviny ihned po zjištění SZPI stáhnul z prodeje a tím dle § 11 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách splnil svoji povinnost vyřadit nevhodné potraviny z oběhu. Podle NSS toto ustanovením stanoví obecnou povinnost provozovatelů potravinářského podniku, jejímž smyslem je, aby se potravina, která nevyhovuje požadavkům na jakost, vůbec na trh nedostala. Je úkolem potravinářského podniku, aby v rámci své podnikatelské činnosti zabezpečil kontrolní mechanismy, které to zajistí. Jako irelevantní NSS označil argument řetězce, že to po něm nelze spravedlivě požadovat s ohledem na značný objem potravin, které uvádí na trh. Více na <http://www.codexisuno.cz/0zg>

JUDIKÁTY

Cedule začátek obce a omezení maximální povolené rychlosti

Dne 20. 3. 2013 Nejvyšší správní soud rozsudkem č. j. 1 As 183/2012-50 odmítnul vykutálenou argumentaci řidiče, který byl pokutován za rychlou jízdu v obci, a bránil se tím, že přijel po silnici, která nebyla označena značkou začátek obce, a tudíž nebyl povinen respektovat maximální povolenou rychlost v obci 50 km/h. Tato argumentace by měla pochopitelně absurdní důsledky. Např. řidič, který by přijel do obce vlakem a v půjčovně si vyzvedl vozidlo, by se mohl v obci pohybovat rychlostí až 90 km/h. Obdobně by nemusel

(Pokračování na stránce 3)

Novinka

REKODIFIKACE
soukromého práva

Komplexní systematický pohled na zásadní změnu českého právního řádu

www.codexis.cz

CODEXIS®

(Pokračování ze stránky 1)

ohledně návrhu zákona (ve stavu před zapracováním připomínek) vznesla Lenka Petráková z hnutí Oživení. Další problémy či nejasnosti jsou podle ní v pravidlech organizační struktury, přijímání nových úředníků nebo například v odměňování. Lenka Petráková považuje přepracovaný návrh, tak jak jej prezentovala Karolína Peake, za pozitivní posun, ale stále podle ní zůstává mnoho otázek. „Teď už to bude velmi citlivé politické jednání ve Sněmovně,“ řekla také Karolína Peake. Postřehy zazněly na pracovním setkání pořádaném Rekonstrukcí státu. Více se dočtete na internetové adrese <http://pravmiradce.ihned.cz/c1-60047170>

Vláda schválila předpisy k finanční ústavě

K návrhu ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti schválila vláda dva návrhy prováděcích zákonů. Konkrétně je to návrh zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím dvou zmíněných předpisů. Návrh ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti, tzv. finanční ústavu, nyní projednává Poslanecká sněmovna. Předpis počítá se zavedením limitu pro maximální výši vládního dluhu nebo se zřízením nové instituce, Národní rozpočtové rady, která bude dohlížet na plnění fiskálních cílů vlády. Právě působnost a fungování Národní rozpočtové rady a způsob jmenování

(Pokračování na stránce 3)

**Předplatitelé časopisu
Právní rádce mají přístup
do elektronického archivu
titulu ZDARMA.**

**Stačí se pouze zaregistrovat
na internetové adrese
<http://predplatitel.ihned.cz>**

(Pokračování ze stránky 2)

dodržovat omezenou rychlost ten, kdo by objel ceduli začátek obce mimo pozemní komunikaci (např. po poli), nebo vůbec kdokoliv, kdo zahájil jízdu až v obci. NSS prohlásil, že obec je v zákoně o silničním provozu vymezena primárně jako zastavěné území, a pachatel přestupku si musel být vědom, že se pohybuje v zastavěném území. Více na <http://www.codexisuno.cz/0zh>

Lichevní smlouva

Dne 27. 3. 2013 Nejvyšší soud vydal rozsudek sp. zn. 30 Cdo 670/2013, jímž definoval znaky lichevní smlouvy, jakožto smlouvy, která je ve smyslu § 39 občanského zákoníku absolutně nepatná pro rozpor se zákonem.

Podle soudu lze platnost lichevní smlouvy posuzovat výhradně z pohledu dobrých mravů, tedy po pečlivém zvážení všech rozhodných okolností případu. Rozhodnutí v tomto odkazuje jednak na četnou judikaturu o smluvní pokutě a úroků z prodlení, a dokonce cituje ABGB, podle něhož je pro rozpor s dobrými mravy nicotná smlouva, kdy "někdo lehkomyšlnost, úseň, slabost rozumu, nezkušenost nebo vzrušení myslí někoho jiného vykořisťuje tím, že dá sobě nebo třetímu za plnění slíbiti nebo poskytnouti vzájemné plnění, jehož majetková hodnota jest v nápadném nepoměru k hodnotě plnění".

Z obecných výkladů pak Nejvyšší soud dospívá k tomu, že objektivním znakem lichevní smlouvy je existence smlouvy, v níž je cena za převáděný majetek v hrubém nepoměru oproti hodnotě převáděného majetku, s přihlédnutím k hospodářskému významu uzavřené smlouvy, solventnosti převodce, rizikovosti záměru a vývoji na trhu. K subjektivním znakům patří rozumová slabost účastníka, úseň, lehkomyšlnost, stav rozrušení nebo nezkušenost, přičemž stačí, aby jeden z těchto znaků byl naplněn a byl k popsání hrubému nepoměru v příčinné souvislosti. Lichvář musí jednat úmyslně alespoň v nepřímém úmyslu. Více na <http://www.codexisuno.cz/0zi>

Zdroj: CODEXIS®

Receptem na úspěch není být větší a větší

S řídicím partnerem pražské a bratislavské pobočky nově vzniklé kanceláře Dentons Ladislavem Štorkem o změně značky, současném právním trhu i dalších plánech od dubna spojených kanceláří Salans, SNR Denton a FMC.

Přinášíme vám ukázkou z rozhovoru, který vychází z červnového Právního rádce.

Jak dlouho probíhala jednání o propojení kanceláří?

Přibližně rok. Po určitou dobu bylo vyjednávání drženo v přísné tajnosti, zejména na anglosaských právních trzích jsou totiž informace o těchto rozhovorech velmi citlivé. Pokud vyjde najevo jejich případný neúspěch, může to vyjednávající firmy velmi poškodit. První zmínky se tak na veřejnosti objevily až na jaře v roce 2012, kdy už ale rozhovory běžely naplno.

Která z kanceláří přišla s nabídkou spojení jako první?

Žádná z firem nebyla v oslovování zbývajících úplně dominantní. Firmy vedou v současné době, a neplatí to jen pro advokáti, vzájemná vyjednávání a otřkávají se ve snaze zjistit, zda není příležitost nějak posílit. Salans vedla rozhovory podobného typu již několik let. Zhruba před rokem zahájila vyjednávání se SNR Denton. K němu se posléze připojila kanadská kancelář FMC.

Komplikovalo jednání, že na všech stranách byli právníci? A to ne najatí, jak bývá běžné, ale s osobním zájmem?

Nekomplikovalo. Kanceláře vyjednávaly čistě mezi sebou, bez zastoupení externích právníků, a to na úrovni nejvyšších šéfů spojovaných firem. Jednání spíše komplikovala složitost a rozsah spojení. Nová společnost má 2500 právníků s kancelářemi v 79 lokalitách v 52 zemích. Bylo tak nutné vyřešit praktické věci. Včetně toho, zda některá z kanceláří bude vůdčí a jaké bude mít celá firma jméno. Která značka zůstane zachována.

V ČR jste působili jako Salans, kancelář jste řídil. Je nyní vhodné měnit značku?

Přechod je postupný. Otázka, jakou používat značku, byla předmětem jak interních diskusí, tak externích konzultací. Každá ze spojujících se firem má velkou tradici, ale anglická kancelář Denton je historicky nejstarší. Vznikla tak značka Dentons, kde ono „S“ symbolizuje právě Salans a SNR. Po určitou dobu ale firmy budou působit ještě pod delším názvem Salans FMC SNR Denton. Od toho se ale postupně opustí a zbude pouze značka Dentons.

ROZHOVOR

(Pokračování ze stránky 2)

vání jejich členů řeší vládou schválený návrh zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Kromě toho také definuje, které instituce jsou součástí sektoru veřejných institucí nebo určuje postup samosprávného celku pro případ překročení dluhového limitu.

Návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti a zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti pak novelizuje příslušná ustanovení dalších právních předpisů.

Bezpečný podnik: Které firmy získaly ocenění?

Ministerstvo práce a sociálních věcí společně se Státním úřadem inspekce práce udělily třinácti českým firmám osvědčení „Bezpečný podnik“ za letošní rok. Mezi oceněnými je například Dřevozpracující družstvo se sídlem v Lukavci, které titul obhájilo již pošesté. „Osvědčení Bezpečný podnik znamená, že firmy důsledně uplatňují systémové řízení bezpečnosti práce, a to na všech úrovních,“ uvedla ministryně práce a sociálních věcí Ludmila Müllerová.

Osvědčení se uděluje dvakrát ročně na základě kontrolního auditu oblastních inspektorátů práce, vždy v polovině května a října. Platnost osvědčení je tři roky a v současnosti je jeho držitelem 72 společností. *Přehled firem oceněných titulem Bezpečný podnik v květnu 2013 najdete na internetové adrese <http://pravnicaradce.ihned.cz/c1-59999710>*

Kristina Kedroňová advokátkou v Rödl & Partner

Do advokátní kanceláře Rödl & Partner nastoupila nová advokátka Kristina Kedroňová. Dříve pracovala v advokátní kanceláři Rychetský Hlaváček Krampera & partneři. Kristina Kedroňová se ve své praxi zaměřuje na obchodní a zdravotní právo. Vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci a účastnila se také studijního pobytu na Universität Leipzig.

ZÍSKEJTE NOVÉ ZÁKAZNÍKY

s novými nástroji portálu ProByznys.info

Monitorování firem, které navštívily váš web.

Databáze podnikatelských subjektů v ČR.

Profesionální webové stránky s vlastní doménou.

Softwarový balíček včetně e-shopu.

ProByznys.info